

Z ČESKÝCH VLASTÍ.

Německé provokace v Plzni. Ode dne chebských, kdy vychrlena na české obyvatelstvo této země největší zář, jdoucí až tam, že Čechové vypovídání jsou z bytů a štvaní z tohoto města, bylo pozorováno též v plzeňském obyvatelstvu obou národností ve vzájemném chování patrnou změnu. U Čechů nevolí nad tím, jak zachází se s jejich rodáky v onom městě, u Němců pak směle a výzývavě vystupování zhuzené drzostí, jež tuto nevoli ještě stupňovalo. Tato výzývavost jevila se hlavně v organu něm. "Pilsner Zeitungu", který si vede po nějaký čas, jako by tam bylo německé obyvatelstvo ve většině jako v Chebu, ano, který i vytloučení oken v německé tělocvičně několika neznámými výrostky odvážil se klásti na vrub oslavy císařských narozenin se strany českého obyvatelstva! Vzrušení dostoupilo vrcholu dne 20. srpna chováním německého burše, žida Hartmanna, který českého kresliče Šmída jej potkavšího za to, že usmál se nad jeho výzývavě nesenou německou trikolorou, napadl holí a ve tváři do krve ho poranil. Tato událost, která svědčí dostatek o tom, kam výzývavost Němců, které žádné meze se nekladou, dospívá, způsobila veliký sběh lidí na náměstí i v ulicích okolních a bouřlivě i při tom další výjevy. Měla pak podle úředních zpráv tento průběh: Večer asi ve 8. stal se na křižovatce Říšské a Školní ulice nenadále ve velký sběh lidí, jehož příčina byla následující: U nové stavby páně Fodermayerovy stáli tři mladíci Češi. Kolem nich se ubíralo několik německých studentů opatřených stuhami barev velkoněmeckých. V tu dobu jest frekvence obecnostva v těch místech nad míru živá. Pojednou jeden z buršáků, medik Gustav Hartmann, rozpřáhl se a uhodil jednoho ze zmíněných tří Čechů, Františka Šmída, stavitelského kresliče, a poranil jej do krve, způsobiv mu hlubokou ránu na levém spánku. Stalo prý se to proto, že se na něho Šmíd posměšně podíval (!). Tento příběh způsobil, že obecnostvo beztoho již do nejvyšší míry podrážděné vrhlo se na buršáky. Tito utekli a zejména Gustav Hartman schoval se do domu a do bytu lékárníka Khesera, ued jehož domem se nakupily ohromné masy lidstva podrážděného krvavým oním výjevem. Šmíd dopraven byl na radnici, kde mu poskytnuta pomoc. Soudruhy Hartmannovy, německé studenty Theu-mera a Massareka vzala policie na radnici jen proto, aby je zachránila. U Němců plzeňských zjevna byla snaha co možná zveličiti příhodu bouřlivého večera, zavíně jejich vlastní provokací. — Svědky nanejvýše hodnověrnými zjistilo se, že v budově německého kasina "Deutsches Haus" okna rozbíjena byla z vnitřku sklepníky a hosty v místnosti sedícími. Okolnost tuto konstatoval sám setník vojenské hotovosti velící a zakročil, aby provokace tato zamezena byla. Také potvrdili četní svědkové, že z německého hotelu "Pilsner Hof" do obecnostva vhozeny byly kameny a střepy sklenic. Vojské jehož vyrukovalo množství naprosto zbytečně přikrým jednáním komandantů situaci značně přiosťilo. Velící důstojníci a zejména kadeti kázali bodáky nasaditi u rekruti pomoci bodáků rozháněti překvapený lid, jež namnoze toliko zvědavost přilákala. Na jednom místě dal do konce setník hotovosti komandující ostrými patronami před lidem pušky nabíjet. Nevůli značnou vzbudilo také to, že hlavní ulice a náměstí byly vojskem úplně uzavřeny a pasáž bez příčiny tím docela přerušena. Též revolvery v rukou důstojníků bu-

dily vzrušení a zvyšovaly v obecnostvu paniku.

Výlet pražského "Merku" na výstavu švédskou do Stockholmu vydal se velkolepě za účastenství největších kruhů obchodnictva a průmyslnictva. 74 osob odejelo v sobotu dne 7. srpna z Prahy. Výletníci dojeli až o 10. hodině večerní druhého dne do Stockholmu, neméně vřelí byli svěží jako by nebyli přestáli žádné námahy. V pondělí o 10. hodině navštívili výstavu korporativně. Společnost přivítal jménem výboru výstavního generální komisař výstavy pan Thiel, na jehož uvítání odpověděl jednatel "Merku" p. F. Macháček vzletnou řečí českou, kterou pak opakoval plynou švédštinou. Řeč švédsky pronesená hluboký způsobila dojem, takže generální komisař řečnicka objal. Po té uvedeni byli čestní hosté do výstavy, kde při každém oddělení, švédském, norském i finském, očekával je komisař příslušné skupiny a doprovázel je vykládaje podrobnosti. Téhož dne večer spuštěna na počest českých hostů světelná fontána a nabídnuta účastníkům generálním komisařem výstavy vládní loď k návštěvě Vaxholmu. Na středu dne 10. srp. pozvána

volal ha pomoc německé klackáče. Pan David ztrýzněného svého druha přivedl k vědomí a ukryl před dalším týráním. Teprve v Lounech poskytnuta zraněnému první pomoc lékařská.

Utoukla. Služka Františka Pavlová, 39 roků stará a u paní Vaňousové na Smíchově zaměstnaná, šla po 6. hodině ranní s putnou pro vodu na břeh Vltavy. Když se dlouho domů nevracela, tu dr. Vaňaus šel služku hledati. Na břehu vltavském, kde jsou schůdky k vodě, nalezl pouze putnu, kdežto po služce nebylo nikde ani památky. Pavlová nejspíše při nabírání vody sklouzla a spadla do Vltavy a prudkým proudem byla odnesena.

Z nešťastné lásky vrhla se pod vlak. Truchlivá dohra milostného románu udála se v noci na 14. srpna blíž Hradce Králové. Hermína Herrmannova, 16letá dcera obchodního jednatele z Hradce Králové, velmi slibná to dívka, zamilovala se šíleně do důstojníka posádky josefovské a poněvadž milostnému její poměru kladeny byly překážky, umřela si raději skončiti násilnou smrtí, než žiti nadál bez zamilovaného oficíra. Večer odešla z bytu svých rodičů

V baňat utonul. Přiběrnou smrtí sešel v sobotu odpoledne 14. srpna 11letý školák Antonín Mitrovský, syn mistra klempířského ze Žižkova. Chlapec ten s několika jinými soudruhy šel se vykoupat do rybníka blíž Hrdlofez. Nešťastnou náhodou dostal se školák do baňiny, v níž potopil se až po hlavu a zahynul před zraky ostatních školáků, kteří báli se do baňiny, vstoupiti a tonoucího vysvoboditi.

Smrtelný pád s ležen. Ve stavbě domu sv. Váškého na Hradčanech událo se 14. srpna dopoledne politováníhodné neštěstí, jemuž za obět padl život kamenníka, který již řadu let na stavbě byl zaměstnan. Václav Mrkevka, 44letý kamenník, bytem v Tejnec č. 108, sklouzl o půl 10. hodině dopol. na ležení a spadl s výše 24 metrů na dlažbu. Pádem utrpěl tak těžká zranění, že v malém okamžiku skončil.

O život přišel nešťastnou náhodou 12. srpna v Glognici v Dol. Rakousích známý majitel uhelných dolů v Mor. Ostravě, několikrát sobný millionář Vladimír Vondráček. Meškal tam po nějaký čas. Dne onoho večer v průvodu své choti vyjel sobě kočmo. U jízdního rozložil se s chotí a jel dále po silnici se štolbou. Po dvakrátě plachý kůň jej shodil, Vondráček však nicméně na přese všecky výstrahy štolbovy vsedl po třetí, nedav nohou do třemenů. Pojednou spláhl se kůň a svrhl jezdce do příkopu. Vondráček, který pozbyl ihned vědomí a byl dopraven do své villy, přese všechno namáhání lékařů nepřišel již k sobě a skončil brzy na to v náručí své choti. Zesnulý majitel dolů a millionář teprve nedávno naučil se jezdit na koni. Bylo mu teprve 40 let. Zanechal mladou vdovu a dvě děti v nejtělejší věku. Mrtvola byla dopravena do Maria-Schutzu, Vondráček měl již od dřívějšíka jakousi předtuchu o smrti. Před dvěma lety pravil svým známým, stane-li se mu něco, že by si přál býti v Maria-Schutzu pochován.

Také stávka! V benešovských "Hlasech od Blanika" čteme: "Téměř každého dne dočítáme se v novinách o nové zahájené stávce. Podobným čtením povzruzen byl bezpochyby též kostelník v nedaleké Bystřici a domnívaje se, že by za svoji namahavou práci mohl dostávati lepší odměny, odebral se k panu starostovi se žádostí, by mu plat náležitě byl zvýšen. Překvapený pan starosta nemohl tak lehce o své vůli přání jeho vyhověti, kostelník pak, třebas byl věrný sluha p. faráře, vyhrožoval stávkou a když vyjednávání nemělo žádného výsledku, přestal skutečně zvoniti poledne i klekání. To ovšem nemohlo býti obyvatelstvu a zvláště pánům radním města Bystřice jakožto dobrým katolíkům lhostejno a zvolili proto z několika kandidátů hrobaře, svým postavením kostelníku nejbližšího, aby občanům bystřickým zvonem dával znamení, když čas k obědu a kdy k večeri. Když pan farář viděl, že sluha jeho se stávkou špatně pochopil, chtěl se ho zastati a aby dokázal, jak dobře umí ujeti se svých milých, rozkázal, že kromě kostelníka nesmí žádný na zvonici vkročiti. Tak stalo se, po čtyři neděle nevolal hlas zvonu ani ráno, ni v poledne, ni večer zbožný lid bystřický k modlitbě. I zželelo se konečně bodrému panu přednostovi na nádraží bystřickém hlasu zvonů postrádajících a dal nádražní zvonec, kterým až do začátku tohoto roku dávalo se znamení při odjezdu a příjezdu vlaku, seřiditi tak, že jím nyní zvoní v poledne i večer. A zvláště při klekání dávají si zřizenci nádražní záležeti, ba i tifi se někdy vystřídají, aby dlouhotrvajícím zvoněním připomínali kostelníkovi i p.

KAPITÁN DE GARLACHE

Belgický kapitán Adrieu de Garlache vydal se před časem na odvážnou cestu výzkumnou na jižní pol. Přezimovati hodlá na jižní zemi Victoria a s nastalým jarem, kteréž ovšem nastává tam kdy nám započíná zima, pokusí se o proniknutí co nejbliže ku jižnímu polu.

sedmičlená deputace s pořadatelem výletu panem Macháčkem v čele k vyslanci rakouskému hraběti Wodzickému. Čechové těšili se ve Stockholmu všeobecné pozornosti a nemluvílo se ve městě o ničem tak mnoho, jako o imposantní návštěvě Čechů. Opatření krásným odznakem, stříbrným raženým lvelem českým na rudé hedvábné stuze, doznávali všude ochotného průvodu a těšili se všeobecným sympatiím. Mnozí výletníci v zájmech průmyslu a obchodu byli s největší ochotou v různých továrnách přijati a dány jim vše možné informace. Výstava je skvostná a velmi poučná. Výlet byl důstojnou manifestací českého obchodnictva a zůstane nejen účastníkům ale i občanstvu stockholmskému dlouho v milé paměti. "Merkur" získal sobě jeho pořádáním velkých zásluh nejen účastníků, kteří nalezli styk obchodních se Švédskem, nýbrž i o naši věc vlasteneckou, rozšířením dobrého jména českého v zemi, jejíž obyvatelstvo o vlasti naší dříve sotva mělo ponětí.

Český cyklista stýrán německým suřivcem v Mostě. Cyklisté p. Jahodář a hostinský David z Budyně dleli dne 12. srpna v Mostě, kdež procházejíce se večer parkem, byli německým cyklistou přepadeni proto, že mluvili česky. Tento, přiskočiv k p. Jahodářovi, udeřil jej pěstí mezi oči několikrát tak mocně, že též bez vědomí klesl k zemi. Německý zuřivec pískal a

a odebrala se daleko za Hradec Králové, kde vyčkala příjezdu vlaku severozápadní dráhy, před nějž vrhla se v úmyslu sebevražděním. Lokomotiva zoufalé dříve přejela obě nohy a pak odhodila ji do příkopu, kde nešťastnice byla časně z rána nalezena v úplném bezvědomí. Zoufalá dívka dopravena byla do Hradce Králové, kdež v nemocnici obě nohy musily jí býti odňaty.

Zápas hajného s houbaři. Píše se z Černého Kostelce: Lesní správa kníž. liechtensteinských statků nařídila, aby všichni ti, kdož v knížecích lesích hledají maliny, ostružiny a jahody, zakoupili si dovolení k tomu za zokr. Pro houbaře taxa ona stanovena na 50 kr. Okolní chudina province této nemohla mikterak přivyknouti a tak v knížecích lesích došlo ku častým srážkám mezi jahodáři, malináři a houbaři. V úterý 10. srpna hajný J. Jankovič v lese "Dolánky" zvaném natrefil bratry Jana a Josefa Černého z Masojed a Josefa Stehlíka z Kozojed, kteří z lesa vraceli se s velkými vaky hub. Hajný houbaře zastavil a zjistiv, že nemají korunové dovolení ku sbírání hub, chtěl jim košíky a vaky skonfiskovati. Sotva že hajný sáhl na košík Jana Černého, tu vytáhl Černý nůž a vrazil ho hajnému do ruky. Druhého dne byli všichni tři houbaři zatčeni a do vazby okresního soudu v Černém Kostelci odvedeni.

faráři, že nepomůže vždycky stávka."

V souboji těžce zraněn. V Albrechtových kasárnách na Smíchově konal se dne 16. srpna a 5. hod. odpolední souboj na šavle mezi plukovním lékařem drem. Vilémem Rudnerem od pěšího pluku č. 88. a nadporučíkem téhož pluku Bedřichem Hemptem. Plukovní lékař byl při souboji tak těžce zraněn, že neprodleně musil býti dopraven do vojenské nemocnice na Karlově náměstí. Příčinou souboje byla hádka.

Velký požár továrny. Z Loreu u Kutné Hory se oznamuje, že ve čtvrtek odpoledne 12. srpna lehla popelem továrna na stroje firmy Vanělkovy, náležející staviteli p. Oupečkoví. Škoda jest veliká.

Sebevražda manželů v bdy. Nevyšlovně tragická událost přihodila se 16. srpna v domě č. 825. "na Hromádkově" na Smíchově. Krutou bídou dohnáni do náruží smrti manželé, kteří dříve byli dosti zámožnými a úplně spokojenými. Nešťastníky tito jsou manželé Hugo a Regina Ernéeovi. Hugo Ernée, 30 roků starý, měl dříve obchod s materiálním zbožím v Nerudově ulici na Malé straně, kde dosti dobře se mu dařilo. V poslední době však zlý osud na něho dolehl, obchod vůčihledě klesal, až konečně Ernée, aby zachoval poslední ždibec svého majetku, byl nucen odstěhovati se jinam. Najal si byt v domě v Plzeňské třídě na Smíchově. Způsob života jejich v tomto domě v krátké této době nikdo nepoznal, bylo však patrné na ustaraných obličejích mladých manželů, že nepřítel osudu krutě na ně dolehl. V pondělí 16. srpna bylo sousedům podivno, že z bytu manželů Ernéeových nikdo ven nevychází. V poledne zvědavost sousedů se zvýšila, až konečně o třetí hodině odpolední oznámili policejní strážní, že nejspíše manželům se něco přihodilo. Za přítomnosti stáze byl byt Ernéeových násilně otevřen a tu příchodem objevilo se nanejvýše truchlivé divadlo: manželé Ernéeovi nalezali se na loži mrtví. Povolán byl ze sousedství neprodleně lékař, který shledal, že manželé otrávil se chloroformem a že sebevraždu spáchali as před osmi hodinami, tudíž v prvních hodinách ranních. Že manželé dobrovolně smrt podstoupili, tomu navědčují dopisy, které na stole v bytu byly nalezeny. V listech těch, adresovaných na otce Ernéeova a sestru Ernéeovou, nesmírně dojmavě líčili nešťastníci svoji neskonalou bídu.

Odhalení pamětní desky Edv. Jellinka v Zakopaném. V sobotu dne 7. srpna byla jedna z nejkrásnějších dolin tatranských svědkem tiché slavnosti, posvěcené památce zvěčnělého spisovatele Edvarda Jellinka. Odpoledne téhož dne po 4. hod. odhalena totiž v údolí Strážských pamětní deska zasloužilému, předčasně zemřelému pěstiteli vzájemnosti česko-polské za hojně účasti hostů zakopaných, Poláků ze všech končin Polska, mezi nimi mnohých vynikajících hlav. Na skále nad horskou bystřinou, hlavně péčí prof. Wal. Eljasze, vezděna jest železná deska s nápisem: "Na czesci i slawe Edvarda Jellinka, szlachetnego syna pobratymczego narodu czeskiego, wiernego, przyjaciele Polaków, tablica ta na skale tatrzańskieji umiescili zebrani z calej Polskiej rodacy w roku 1897." Celá slavnost ukázala, jak velice milovali Poláci svého českého přítele a jak hluboce želí jeho ztráty.

Knihkupectví Pokroku Západu
Máme na skladě velké množství spisů zábavných a poučných ze všech možných oborů. Divadelní apisy máme všechny, jež jsou k dostání v různých sbírkách. Píšte si o seznam a obdržíte jej zdarma. Adresujte jednoduše
Pokrok Západu, Omaha, Neb.